

Ainevaldkond “KUNSTIAINED”

Valdkonnapädevus

Kunstiainete valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja hoida seda järjekindlalt.

Kunstiainete valdkonnapädevus on universaalne ja väljendub selles, et gümnaasiumi lõpuks õppija eakohaselt:

- 1) teadvustab oma sidet muusika, kunsti ja visuaalkultuuriga ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga;
- 2) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades muusika, kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid, teadmisi ja meetodeid;
- 3) mõtestab ning reflekteerib eri kultuurinähtusi, enda ja kaasõppijate loometegevust;
- 4) mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas;
- 5) osaleb kunstide suhtluses tõlgendamist vajava sõnumi edastaja ning vastuvõtjana informeeritult ja kriitiliselt;
- 6) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme loovalt.

Valdkonnasise ja -ülese lõimingu rakendamine

- Kunstid vajavad tõlgendamist. Arendab tõlgendamisoskust. Tõlgendamise puhul on alati võimalik lähtuda eri vaatepunktidest ja ootustest. Isiklik kogemus kasvatab kogemuse tähenduslikkust õpilase jaoks.
- Kunstid toetavad mitmekülgset loovust. Kunsti ja muusika õppimine kujundab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.
- Kunstid toetavad esteetilise tundlikkuse kasvu ning inimese heaolu. Kunsti ja muusika õppimine gümnaasiumis võimaldab õpilasel ära tunda, emotsionaalselt kogeda ja hinnata enda ümber subjektiivset ilu (kuuldavat, kombatavat, nähtavat, abstraktset)
- Kunstiaineid õppides arenevad kinesteetilised oskused ja kognitiivsed võimed. Õppimine (sh musitseerimine ja visuaalkunst, kuid ka performatiivsete kunstide loomine) on sügavam, kui see toimub terviklikult nii keha kui ka vaimu ja eri meelte koostöös.

- Kunstide õppimine toetab iseenda mõistmist ja mõtestamist ning üldpädevuste omandamist sisukalt ja terviklikult. Kunsti ja muusikaga järjepidev tegelemine toetab õppija eneseusalduse kujunemist ja eneseväärikust.

Üldpädevuste arengu toetamine

Muusika ja kunsti õppeaines on rõhuasetus õppija identiteedi kujundamisel, mis toetub ühisele kultuuripärandile. Kunstiainete tegevustes väärtustatakse isikupäraseid loovaid lahendusi ning kultuurilist ja sotsiaalset mitmekesisust. Käsitlevate teemade, analüüsivate teoste ja sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunstide eneseväljenduse vahendina ning austama autorlust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse. Õppekäigud kultuuriloolistesse paikadesse, kontsertidele, näitustele aitavad samuti kaasa kultuuri- ja väärtuspädevuse kujunemisele ning aitavad kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti.

Praktilise loovtegevuse kaudu katsetatakse erinevaid ideede väljendamise ja esitlemise võimalusi, valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust plaanima, vastutama tööde lõpuni tegemise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsetega.

Tagasiside andmine ja eneseanalüüsi oskuse arendamine aitavad tundma õppida oma huve ja võimeid ning kujundada adekvaatset minapilti. Kunsti ning muusika ainetes saab õppija tagasisidet nii õpetajalt kui ka klassikaaslastelt enda erinevatele loomingulistele tegevustele, mille kaudu on õppijal võimalik muuta enda sooritust või käitumist. Saadud tagasiside toetab õppija võimete/oskuste arengut. Erinevate õppes esindatud stiilide ning ajastute tundma õppimine võib toetada õppija enesemääratlust ja kuuluvustunnet mingisse sotsiaalsesse rühma. Kultuuri- ja sotsiaaltemade käsitlemine (kontserdid ja näitused jne) aitab Enesemääratluspädevuse eesmärgiks on toetada nende identiteedi väljendamist loomingus.

Loominguga tegelemiseks osatakse vajadusel valida ainespetsiifiliselt vajalikke digivahendeid.

Läbivate teemade käsitlemine

- 19.-21.sajand kunstis ja muusikas
- Muusika ja kunsti roll vanadel kultuurrahvastel

- Keskaeg
- Renesanss
- Barokk
- Romantism
- Klassitsism
- Impressionism
- Ekspressionism
- Nüüdisaeg

Hindamine ja selle erisused

Hindamine kunstiainetes suunab ja julgustab õpilasi õppima ning tekitab ja hoiab huvi kunsti ja muusika vastu. Hindamisel lähtutakse õppimisele seatud eesmärkidest ja hinnatakse seda, mida on õpetatud ning mida on läbi praktiliste tööde realiseeritud. Kunsti ja muusika ainete hindamisel rakendatakse mitmeeristavat hindamist (praktilised tegevused, loovülesanded). Koondhinne (eristatav hinne) kujuneb mitmetest mitmeeristavatest hinnetest.

Õppekeskkond ja selle erisused

MUUSIKAS kasutatakse

- mitmesuguseid vahendid: klaver, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel; musitseerimiseks vajalikke pille: Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), plokkflöödid või väikekanded, akustilised kitarrid, ukuleled vm;
- tehnovahendid kontakt- ja digiõppe korraldamiseks: fono- ja videoteek, kohased voogedastusplatvormid; salvestatud muusika esitamise vahendid (arvuti + kõlarid); muusika õppimiseks ja loomiseks sobivad rakendused (äpid), nt noodistusprogramm, salvestusprogramm jt; videoprojektor.

KUNSTIS kasutatakse

- iseseisvaks ja rühmatöökaks vajalikku pinda eri formaadis tööde, ka suure formaadiga tööde tegemiseks;
- akendest tulevat looduslikku valgust ning ka tehislukku valgustust tööpinnal ning käte ja töövahendite puhastamise võimalust;
- reguleeritava kõrgusega molberteide või laudu koos joonistusalaustega ning tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalust;

- arvutite, tahvlite ja printeri kasutamise võimalust ning internetiühendust.

Ainevaldkonna õppeainete arvestuslik maht

Ainevaldkonna õppeained on kunst (2 kursust) ja muusika (3 kursust).

Kunsti kursuste kavad

[Kunst ja kunstiajalugu](#)

[Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil](#)

Muusika kursuste kavad

[Uusaegse helikeele kujunemine](#)

[Klassitsism ja romantism: rahvuslikkuse kujunemine muusikas](#)

[Eesti muusikalugu](#)

KUNST 1: Kunst ja kunstiajalugu

Koostaja	Eva-Maria Tommula
Õppekorraldus	1-2 õppetundi nädalas. Kokku 21 tundi.
Õppevara	„Kunstiajalugu esiajast realismini“ Heie Marie Treier, Sigrid Abiline; erinevate kunstnike videomaterjal; õpetaja enda koostatud materjal

Kursuse kirjeldus

Kunsti kursuse eesmärk on aidata õppijal erinevaid loomingulisi ning kunstilisi väljundeid kasutades väljendada enda olemust, näha enda rolli kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning ka kultuuri edasikandjana. Kursuse jooksul omandatud teadmised kunstikultuuri arenguloo erinevate etappide kohta ning mitmed erisugused praktilised ülesanded panevad õpilase mõistma ning väärtustama meid ümbritsevat visuaalkultuuri pärandit ning arendavad õpilase visuaalset kirjaoskust. Kursus kujundab õpilase loovat eluhoiakut, suunab õpilast sügavamalt tõlgendama enda ümber toimuvat ning nähtavat ja arendab nende kinesteetilisi oskusi kui ka kognitiivseid võimeid.

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õppija:

- orienteerub kunstiajaloo ürgajast 19. sajandini;
- oskab praktilisteks töödeks leida inspiratsiooni möödunud aegade kunstiteostest;
- võrdleb ja analüüsib erinevatest käsitletud ajastutest pärinevaid kunstiteoseid ning nende valmimiseks kasutatud tehnikaid;
- leiab ülesannetele loomingulisi lahendusi ning kavandab ise teoseid;
- oskab kasutada kursuse jooksul õpitud kunstiterminoloogiat;
- hindab kunstis esinevat kultuuripärandit ning on salliv kultuuriliste erinevuste suhtes

Õppesisu

Kursusel õpitavale teooriale lisanduvad praktilised tööd nii klassiruumis kui ka iseseisvalt ning vähemalt üks ühine õppekäik.

- **Vanimad kõrgkultuurid.** Esiaja kujutised. Egiptus.

- **Antiikaja kunst.** Vana-Kreeka. Vana-Rooma.
(Praktiliste tööde valmimine kasutades savi ning tehes savile maalinguid)
- **Keskaja kunst.** Varakristlus ja Bütsants. Romaani kunst. Gootika. Kunst ja religioon.
(Praktiliste töödena valmivad akrüülmaalid, klaasimaalingud)
- **Renessanss.** Inimesekeskse maailmapildi kujunemine. Kunst ja teadus. Trükikunsti leiutamine.
(Alternatiivse trükikunstiga katsetamine)
- **Barokk.** Baroki suunad ja rokokoo. Õukonnakunstist argielu kujutamiseni.
- **18. ja 19. sajandi kunst.** Klassitsism. Antiikpärandi mõju. Romantism. Realism.
(Valmivad akrüülmaalid/akvarellmaalid/õlipastellidega joonistatud teosed)

KUNST 2: Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil

Koostaja	Eva-Maria Tommula
Õppekorraldus	1-2 õppetundi nädalas. Kokku 21 tundi.
Õppevara	„Kunst ja visuaalkultuur 20. ja 21. sajandil“ Sigrid Abiline, Lumi Kristin Vihterpal; erinevate kunstnike videomaterjal; õpetaja enda koostatud materjal

Kursuse kirjeldus

Kunsti kursuse eesmärk on aidata õppijal erinevaid loomingulisi ning kunstilisi väljundeid kasutades väljendada enda olemust, näha enda rolli kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning ka kultuuri edasikandjana. Kursuse jooksul omandatud teadmised kunstikultuuri arenguloo erinevate etappide kohta ning mitmed erisugused praktilised ülesanded panevad õpilase mõistma ning väärtustama meid ümbritsevat visuaalkultuuri pärandit ning arendavad õpilase visuaalset kirjaoskust. Kursus kujundab õpilase loovat eluhoiakut, suunab õpilast sügavamalt tõlgendama enda ümber toimuvat ning nähtavat ja arendab nende kinesteetilisi oskusi kui ka kognitiivseid võimeid.

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õppija:

- orienteerub kunstiajaloo 19.saj lõpust 21.saj. alguseni;
- oskab praktilisteks töödeks leida inspiratsiooni möödunud aegade kunstiteostest;
- võrdleb ja analüüsib erinevatest käsitletud ajastutest pärinevaid kunstiteoseid ning nende valmimiseks kasutatud tehnikaid;
- leiab ülesannetele loomingulisi lahendusi ning kavandab ise teoseid;
- oskab kasutada kursuse jooksul õpitud kunstiterminoloogiat;
- hindab kunstis esinevat kultuuripärandit ning on salliv kultuuriliste erinevuste suhtes;
- on teadlik erinevatest karjäärivalikutest kunstimaastikul

Õppesisu

Kursusel õpitavale teooriale lisanduvad praktilised tööd nii klassiruumis kui ka iseseisvalt ning vähemalt üks ühine õppekäik.

- **Kunst moderniseeruva ajastul.** Impressionism, postimpressionism, juugend ja sümbolism. Fovism, dadaism, kubism, ekspressionism, futurism, abstraktsionism, sürrealism. Modernistlik arhitektuur ja disain. Funktsionalism.
(Valmivad praktilised tööd õlipastellidega, akrüülvärvidega; mixed media kunst)
- **II maailmasõja järgne kunst.** Opkunst. Popkunst. Happening ja performance.
(Praktiliste tööde valmimine kasutades kombineerituna markereid, akrüülvärve, savi või muid materjale)
- **Postmodernism ja nüüdiskunst.** Postmodernistlik kunst. Sotsiaalkriitiline ja poliitiline kunst. Kunst avalikus ruumis. Kunstimeediumite paljusus.
- **Keskkond. Visuaalne meedia.** Disaini valdkonnad. Disainiprotsess. Meediakeskkond ja visuaalne kommunikatsioon. Kunsti, arhitektuuri ja disainiga seotud elukutsed.
(Vabalt valitud kunstimeediumiga katsetused praktilise tööna)
- Kursus lõpeb õpilaste enda poolt ettevalmistatud ning üles pandud praktiliste tööde näitusega koolimajas.

MUUSIKA 1: Uusaegse helikeele kujunemine

Koostaja	Ilja Magdik
Õppekorraldus	1-2 õppetundi nädalas. Kokku 21 tundi.
Õppevara	Muusikaõpik I osa Toomas Siitan/Anu Sepp; heliloojate ja muusikute muusika- ja videomaterjal; õpetaja koostatud materjal

Kursuse kirjeldus

Muusika on universaalne suhtlusvahend, mille läbi luuakse muusikateadmiste, -oskuste ja -kogemuste süsteem (laulmine, pillimäng, omalooming, muusika kuulamine, muusikaajalugu). Muusikaõpetuse eesmärk on tekitada huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetuse kaudu luuakse võimalused muusikaoskuste arenguks, avatakse ja avardatakse muusikaga tegelemise viise ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamise kaudu kujundatakse õpilaste sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid ja muusikamaitset.

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õppija:

- rakendab oma võimeid, muusikateadmisi ning -oskusi laulmises, pillimängus ja omaloomingus;
- musitseerib erinevates pillikoosseisudes, kasutades põhikoolis omandatud muusikateadmisi ja pillimänguoskusi;
- võrdleb käsitletud ajastute (keskaja, renessansi, baroki) üldkultuurilist tausta, mõistab muusika tähendust ja tähtsust ning rolli inimkonna ajaloo ja eri ajastuil;
- eristab ja võrdleb muusikanäidete varal eri ajastute (keskaja, renessansi- ja barokiajastu) muusikat; põhjendab oma arvamust, toetudes teadmistele ning muusika oskussõnavarale.

Õppesisu

- **Musitseerimine – osaoskused laulmine, pillimäng, omalooming.** Laulud vokaalsete võimete, esinemisoskuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks, muusikaloo illustreerimiseks ja tundeelu rikastamiseks. Pillimängu rakendamine ühismusitseerimisel, omaloomingu esitamisel ja muusikaloo

illustreerimiseks.

Omalooming: kaasmängude loomine lauludele, muusikalised improvisatsioonid.

Muusika kuulamine ja muusikalugu.

- **Muusika teke ja olemus.** Muusika roll vanadel kultuurrahvastel. Muusika väljendusvahendid.
- **Keskaeg.** Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Gregooriuse laul, missa ülesehitus, mitmehäälsuse ja noodikirja kujunemine, rüütlikultuur ja pillid.
- **Renessanss.** Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Polüfoonilise muusika areng, ilmalik laul ja seltskonnamuusika, instrumentaalmuusika, reformatsioon ja muutused kirikumuusikas. Žanre tutvustatakse heliloojate loomingust valikuliselt muusika kuulamise kaudu.
- **Barokk.** Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Kontsertstiil, õukonnamuusika, ooperi kujunemine, kirikumuusika uued žanrid: kantaat, oratorium, passioon. Instrumentaalmuusika areng - uued vormid ja žanrid ning pillid. Žanre tutvustatakse heliloojate (nt Claudio Monteverdi, Georg Friedrich Händel, Johann Sebastian Bach, Antonio Vivaldi jt) loomingust valikuliselt muusika kuulamise kaudu.
- **Vanamuusika Eestis.** Ansambliid, varasemast muusikast inspireeritud heliloojad.

MUUSIKA 2: Klassitsism ja romantism: rahvuslikkuse kujunemine muusikas

Koostaja	Ilja Magdik
Õppekorraldus	1-2 õppetundi nädalas. Kokku 21 tundi.
Õppevara	Muusikaõpik I ja II osa Toomas Siitan/Anu Sepp/Igor Garšnek/Taive Särg; heliloojate ja muusikute muusika- ja videomaterjal; õpetaja koostatud materjal

Kursuse kirjeldus

Muusika on universaalne suhtlusvahend, mille läbi luuakse muusikateadmiste, -oskuste ja -kogemuste süsteem (laulmine, pillimäng, omalooming, muusika kuulamine, muusikaajalugu). Muusikaõpetuse eesmärk on tekitada huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetuse kaudu luuakse võimalused muusikaoskuste arenguks, avatakse ja avardatakse muusikaga tegelemise viise ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamise kaudu kujundatakse õpilaste sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid ja muusikamaitset.

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õppija:

- rakendab oma võimeid, muusikateadmisi ning -oskusi laulmises, pillimängus ja omaloomingus;
- musitseerib erinevates pillikoosseisudes, kasutades põhikoolis omandatud muusikateadmisi ja pillimänguoskusi;
- võrdleb käsitletud ajastute (klassitsismi- ja romantismiajastu) üldkultuurilist tausta, eristab ja võrdleb muusikanäidete varal eri ajastute muusikat, loob seoseid varasemate aegade ja nüüdisaja muusikakultuuri vahel ning mõistab muusika rolli eri ajastuil;
- oskab leida paikkonna, Eesti ja Euroopa muusikakultuuri seoseid;
- väljendab oma arvamust ja analüüsib muusikaüritusi, kus ta on käinud (võimaluse korral sidudes muusikaloo teemadega), rakendades omandatud teadmisi ning muusikasõnavara.

Õppesisu

- **Musitseerimine – osaoskused laulmine, pillimäng, omalooming.**
Laulud vokaalsete võimete, esinemisoskuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks, muusikaloo illustreerimiseks ja tundeelu rikastamiseks. Pillimängu rakendamine ühismusitseerimisel, omaloomingu esitamisel ja muusikaloo illustreerimiseks.
Omalooming: kaasmängude loomine lauludele, muusikalised improvisatsioonid.

Muusika kuulamine ja muusikalugu.

- **Romantism.** Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Kammerlaul, instrumentaalsed väikevormid, orkestrimuusika areng, programmiline muusika (sümfooniline poeem ja süit), lavamuusika areng (ooper, operett, ballett). Rahvuslikud koolkonnad. Žanre tutvustatakse heliloojate (nt Franz Schubert, Robert Schumann, Fryderyk Chopin, Ferenc Liszt, Hector Berlioz, Giuseppe Verdi, Richard Wagner, Pjotr Tšaikovski, Edvard Grieg, Jean Sibelius jt) loomingust valikuliselt muusika kuulamise kaudu.
- Klassitsismi- ja romantismiajastu muusika Eesti teatrites ja kontserdisaalides nüüdisajal, klassikalised esituskoosseisud: sümfooniaorkestrid, kammeransamblid, koorid; interpreedid.
- **Klassitsism.** Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Instrumentaalmuusika vormid ja žanrid, klassikalise sümfooniaorkestri kujunemine, ooperi areng. Viini klassikud Franz Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven. Žanre tutvustatakse heliloojate loomingust valikuliselt muusika kuulamise kaudu.

MUUSIKA 3: Eesti muusikalugu

Koostaja	Ilja Magdik
Õppekorraldus	1-2 õppetundi nädalas. Kokku 21 tundi.
Õppevara	„Muusikaajalugu“ Maris Kaldaru; Muusikaõpik II osa Igor Garšnek/Taive Särg/Anu Sepp; heliloojate ja muusikute muusika- ja videomaterjal; õpetaja koostatud materjal

Kursuse kirjeldus

Muusika on universaalne suhtlusvahend, mille läbi luuakse muusikateadmiste, -oskuste ja -kogemuste süsteem (laulmine, pillimäng, omalooming, muusika kuulamine, muusikaajalugu). Muusikaõpetuse eesmärk on tekitada huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetuse kaudu luuakse võimalused muusikaoskuste arenguks, avatakse ja avardatakse muusikaga tegelemise viise ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamise kaudu kujundatakse õpilaste sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid ja muusikamaitset.

Õpitulemused

Kursuse lõpuks õppija:

- kasutab musitseerides põhikoolis ja gümnaasiumi jooksul omandatud muusikateadmisi ja -oskusi, sh muusikalist kirjaoskust;
- musitseerib erinevates pillikoosseisudes, kasutades põhikoolis omandatud muusikateadmisi ja pillimänguoskusi;
- leiab seoseid paikkonna, Eesti ja Euroopa muusikakultuuri vahel;
- teab Eesti heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ja muusika suursündmusi; tunneb eesti pärimusmuusikat, rahvusliku muusikakultuuri sünni- ja arengulugu ning loob seoseid Eesti muusikakultuuri mineviku ja nüüdisaja vahel;
- võrdleb käsitletud ajastute (keskaja, renessansi, baroki, klassitsismi, romantismi, 20. sajandi) üldkultuurilist tausta; loob seoseid varasemate aegade ja nüüdisaja muusikakultuuri vahel ning mõistab muusika rolli eri ajastuil;
- eristab ja võrdleb muusikanäidete varal eri ajastute muusikat; põhjendab oma arvamust, toetudes teadmistele ning muusika oskussõnavarale.

Õppesisu

- **Musitseerimine – osaoskused laulmine, pillimäng, omalooming.** Laulud vokaalsete võimete, esinemisoskuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks, muusikaloo illustreerimiseks ja tundeelu rikastamiseks. Pillimängu rakendamine ühismusitseerimisel, omaloomingu esitamisel ja muusikaloo illustreerimiseks. Omalooming: kaasmängude loomine lauludele, muusikalised improvisatsioonid.

Muusika kuulamine ja muusikalugu.

- **Pärimusmuusika.** Folkloor, regilaulu liigid, rahvapillid, rahvatantsud, uuem rahvalaul, uuemad laulumängud. Pärimusmuusika seosed nüüdisajaga. Muusikanäited eesti pärimusmuusikast.
- **Rahvuslikkuse kujunemine Eesti muusikas.** Koorikultuuri ja laulupidude traditsiooni kujunemine ning seosed nüüdisajaga. Esimesed rahvuslikud heliloojad. Muusikanäidete valik järgmiste heliloojate loomingust: Aleksander Kunileid, Friedrich Saebelmann, Karl August Hermann.
- **20. sajandi I poole muusikastiilid ja suunad** (hilisromantism, impressionism, ekspressionism, neoklassitsism). Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Muusikastiile tutvustatakse muusika kuulamise kaudu valikuliselt järgmiste heliloojate loomingust: Gustav Mahler, Richard Strauss, Claude Debussy, Maurice Ravel, Igor Stravinski, Arnold Schönberg jt. **Eesti professionaalse muusikakultuuri kujunemine.** 20. sajandi I poole muusikastiilide ja suundade mõjud Eesti heliloojate loomingus. Eesti esimesed professionaalsed heliloojad ja muusikud, esimesed sümfoonilised ja vokaalsümfoonilised suurteosed eesti muusikas. Rahvusliku helikeele kujunemine koorimuusikas, vokaal- ja instrumentaalmuusikas ning lavamuusikas. Muusikanäidete valik järgmiste heliloojate loomingust: Miina Härma, Mihkel Lüdig, Rudolf Tobias, Artur Kapp, Mart Saar, Cyrillus Kreek, Heino Eller, Evald Aav, Eduard Tubin jt.
- Ülevaade 20. sajandi II poole muusikastiilidest ja -suundadest (avangardism, postmodernism). Muusikastiile tutvustatakse muusika kuulamise kaudu valikuliselt järgmiste heliloojate loomingust: John Cage, Pierre Boulez, Karlheinz Stockhausen, Steve Reich, Philip Glass jt.
- **Eesti muusika ja muusikaelu 20. sajandi II poolel.** 20. sajandi II poole muusikasuundade peegeldused eesti koori- ja instrumentaalmuusikas. Uued suunad 21.

sajandil. Rahvuskultuuri kaotused 1940-1955, süvamuusika arengusuunad nõukogude okupatsiooni tingimustes, laulev revolutsioon, muusika taasiseseisvunud Eestis.